

Mobilių mašinų ir aparatu kasko draudimo taisyklos Nr. 16

Galioma nuo 2014 07 15

1. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį ir draudimo sutarties sudarymo būdai

1. Draudėjas, norėdamas sudaryti mobilių mašinų ir aparatu kasko draudimo sutartį (gauti draudimo liudijimą - polisą), toliau tekste vadina Sutartimi, pateikia draudikui nustatytos formos prašymą raštu. Jei toks rašytinis prašymas buvo pateiktas, pasirašius sutartį jis laikomas sudėtinėm jos dalimi.

Prašymas sudaryti sutartį gali būti pateikiamas per draudėjo įgaliojųjį atstovą. Draudikas turi teisę pareikalauti dokumentų, patvirtinančių atstovo įgaliojimus.

Jeigu sutarčiai sudaryti nebūtini išankstiniai duomenys, raštiško prašymo nebūtina pateikti.

2. Raštiško prašymo sudaryti sutartį formą nustato draudikas. Už prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas.

3. Draudimo sutartis susideda iš draudimo poliso, draudimo taisyklių, prašymo sudaryti draudimo sutartį ir/ar pasiūlymo, jei jis buvo pateiktas raštu.

4. Draudikas, sudarydamas draudimo sutartis, naudoja standartines draudimo liudijimo formas arba tarp sutarties šalių sudaroma individuali draudimo sutartis.

5. Draudimo sutartis sudaroma raštu vienu iš šių būdų:

5.1. Draudikui pateikiant draudėjui draudimo taisykles (arba pateikiant nuorodą į draudiko interneto svetainę, kurioje draudimo taisyklos paskelbtos), elektroninį draudimo liudijimą ir dokumentą, patvirtinantį elektroninės draudimo sutarties sudarymą, o draudėjui elektroniniame draudimo liudijime nustatytu terminu sumokant visą arba pirmą draudimo įmoką (elektroninė draudimo sutartis). Elektroninio draudimo liudijimo originalas saugomas elektroninėje draudiko laikmenoje. Su elektroniniu draudimo liudijimo originalu draudėjas gali susipažinti draudiko interneto svetainėje www.ergo.lt esančiame savitarnos portale;

5.2. Draudikui įteikiant draudėjui draudimo taisykles, ir draudėjui su draudiku pasirašant draudimo liudijimą, o draudėjui draudimo liudijime nustatytu terminu sumokant visą arba pirmą draudimo įmoką (paprastoji draudimo sutartis).

6. Individualios draudimo sutarties sąlygos, draudimo sutarties sudarymo būdas (paprastoji draudimo sutartis ar elektroninė draudimo sutartis), informacijos ir dokumentų, vykdant draudimo sutartį, pateikimo būdas, ir kiti duomenys, kurie yra privalomi pagal teisés aktus, nurodomi draudimo liudijime ir/arba priede.

2. Draudimo sutarties šaly

1. Draudikas – ERGO Insurance SE, veikianti per Lietuvos filialą.

2. Draudėjas – asmuo, sudaręs su draudiku mobilių mašinų ir aparatu kasko draudimo sutartį pagal šias draudimo taisykles ir privalantis mokėti draudimo įmokas bei turintis teisę gauti atsitikus draudžiamam įvykiui draudimo išmoką.

3. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje draudėjo valia nurodytas asmuo, kuris draudimo sutartyje nustatytomis sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką.

3. Draudimo objektas

1. Apdrausti yra draudimo sutartyje ar pridėtame prie draudimo sutarties sraše nurodyti daikta.

Papildomi įrenginiai, reikmenys ir atsarginės dalys pagal šio paragrafo 2 b) dalį yra apdrausti tik tuomet, kai kiekvienas iš jų su draudimo sutomis atskirai nurodyti sraše.

2. Gali būti apdrausti:

- statybos įrenginiai ir mašinos, žemės ūkio, miško ir gamybinė technika;
- papildomi įrenginiai, t.y. mobiliosios įrenginių dalys, kurios su pagrindiniu įrenginiu nėra neatskiriamai susietos, taip pat apdraustų daikty reikmenys ir atsarginės dalys;
- kiti mobilieji ir transportuojamieji aparatai su nepastovia jų naujodojimo vieta;
- kartu gali būti apdraustos duomenų laikmenos (skaičiavimo mašinų informacijos kaupikliai), jeigu jie negali būti pakeičiami (pvz.; įvairių rūšių plokštelių), taip pat ir duomenys (mašinų priimama informacija), jeigu jie būtini pagrindinei apdraustajo daikto funkcijai (įmonių sistemų programiniai ar jiems prilygstantys duomenys); kitos duomenų laikmenos ir duomenys apdraudžiami tik tada, jeigu dėl to yra atskirai sutarta.

3. Neapdraudžiamas:

- transporto priemonės, pritaikytos vien tik kroviniams ar žmonėms vežti;
- vandens ir oro transporto priemonės, taip pat plaukiojantys aparatai;
- eksploatacinės ir pagalbinės medžiagos, pavyzdžiu: degalai, chemikalai, filtravimo medžiagos, tepalai, aušinimo skysčiai ir valymo priemonės;
- kitos dalys, kurios per įrenginio eksploataciją laikotarpį papras tai daug kartų keičiamos, pvz.: formos, matricos, štampai, sieťai, žarnos, filtrinės medžiagos, gumos, tekstilės bei dirbtinių medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, trupintuvų kūjai ir plokštės.

4. Visų rūšių įrankiai, grąžtai, kirstukai, peiliai, krumpliaračiai, žirkles, pjūklai, šlifavimo diskai, transporterų juostos, sietai, žarnos, lynai, diržai, šepečiai, padangos, grandinės, vikšrai, kabeliai yra apdrausti tik tuo tokiu nuostoliu, kuriuos jie patiria draudžiamoją įvykio atveju apgaudinus ir kitas apdrausto objekto dalis.

5. Draudikui ir draudėjui susitarus dėl draudimo sumos, papildomai gali būti apdraustos išlaidos ir nesilaikant pirmosios rizikos draudimo nuostatų pagal 21 paragrafo 4 punktą:

- a) tvarkymo ir atliekų pašalinimo išlaidos (22 paragrafo 3 ir 8 punktai), jeigu tai nėra atstatymo išlaidos po draudžiamojo įvykio pagal 22 paragrafo 2 punkto f) dali;
- b) grunto nukenksminimo išlaidos po draudžiamojo įvykio (22 paragrafo 3 ir 8 punktai);
- c) judėjimo ir apsaugos išlaidos po draudžiamojo įvykio (22 paragrafo 3 ir 8 punktai);
- d) pervežimų oro transportu išlaidos po draudžiamojo įvykio (22 paragrafo 3 punktas).

4. Draudiniai įvykiai

1. Draudikas atlygina apdraustą daiktą nenumatytus ir staiga įvykstančius nuostolius. Nenumatytais laikomi nuostoliai, kuriuose dėjas ar jo atstovai laiku nenumatę arba turėdami įmonės veiklai būtinas žinias ir patirtį nebūty galėjė numatyti. Ypač atlyginama už nuostolius dėl:

- a) pažeidimų pakrovimo ir vežimo metu, išskyres transportavimą jūra;
- b) demontavimo ir montavimo;
- c) tiesioginio gamtos poveikio: žemės drebėjimo, nusėdimu, nuslinkimo, apsémimo, potvynio, audros, ledonešio (išskyres atvejų 5 paragrafo 3 a), šalnos;
- d) ugnies, žaibo ar sprogimo, taip pat atliekant gesinimo darbus;
- e) klaidingo aptarnavimo, nesugebėjimo, aplaidumo ar trečių asmenų neteisėtos veikos;
- f) konstrukcijų, medžiagų ar gamybos defektų;
- g) trumpo sujungimo, per didelės srovės ar įtampos su liepsnos pasiodymai ar be jų elektros įrenginiuose;
- h) matavimo, reguliavimo ar saugumo priemonių sugedimo;
- i) vandens ar tepalo trūkumo;
- j) vagystės su įsilaužimų ir plėšimo, jei buvo įvykdyti taisykles nurodyti reikalavimai dėl vagystės ir plėšimo.

1.1. Bet kokiui atvejui apdraudžiamai tik nuo tokios pavojų, kurie pažymėti draudimo variante. Draudimo variantai išvardyti šiuo taisykliu 6 paragafe.

2. Už apdraustus pagal 3 paragrafo 2 d) duomenis atlyginama tik tuo atveju, jeigu duomenų praradimo ar pasikeitimo nuostoliai atsiranda dėl apdraustos duomenų laikmenos, kurioje buvo sukaupti šie duomenys, rizikos.

3. Už žalą, padarytą apdrausto įrenginio elektroninėms dalims, draudimo išmoka mokama tik tuomet, kai galima įrodyti, jog apdrausta rizika pakeičiamą vienetą (remonto atveju įprastas vieneto pakeitimas) ar bendrą visą apdraustą daiktą veikė iš išorės. Jei to neįmanoma įrodyti, tai pakanka didžiausios tikimybės, kad nuostoliai atsirado dėl apdraustos rizikos poveikio iš išorės.

Jei apdraustasis daiktas apgadinamas dėl neapdraustos rizikos, o dėl to apgadinamos kitos apdrausto daikto dalys, tai atlyginami pakeičiamų vienetų nuostoliai.

4. Jeigu draudimo sutartimi šalys nesusitarė kitaip, pagal šias taisykles neatlyginama bet kokia žala, nuostoliai ir išlaidos, kurios susijusios arba kurias tiesiogiai ar netiesiogiai slygojo šie įvykiai:

- a) karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištasis, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukiliimo, kariénės arba neteisėtos jėgos naudojimo mastą;
- b) bet kokio pobūdžio teroristiniai aktai.

Neatsižvelgiama į tai, kad žalos, nuostolių, išlaidų atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos ir kitos priežastys bei aplinkybės.

Šiose taisykles terorizmo slyvoka reiškia pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą naudojant arba grasinant naudoti jėgą (pvz., sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviųsių, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.) dėl politinių, reli-

ginių, ideologinių ar etninių tikslų, taip pat ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę, visuomenę ar jos dalį.

Pagal šią išlygą taip pat neatlyginama žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu šio punkto a) ir b) dalimis nurodytiems veiksmams ir įvykiams arba jų nuslopinimu.

5. Bendrieji nedraudžiamieji įvykiai ir išimtys

Draudikas nemoka draudimo išmokos už nuostolius:

- a) dėl panaudojimo tokio daikto, kuriam jau buvo būtinas remontas; tačiau draudikas atlygina nuostolius, jei nuostoliai susidarę nesant būtinybei remontuoti daiktą arba kai, draudikui pritarus, tas daiktas nuostolių atsiradimo metu buvo naudojamas iš dailes suremontuotas;
- b) dėl bet kokios rūšies karo ar vidaus neramumų;
- c) dėl branduolinės energijos, radioaktyvaus spinduliaivimo poveikio ar radioaktyvaus užteršimo;
- d) dėl:
 - gamybos slygojamo normalaus nusidėvėjimo;
 - gamybos slygojamo priešlaikinio nusidėvėjimo;
 - korozijos poveikio;
 - priedegų, šlako ar kitokių nuosėdų pertekliaus;
 - viruso elektronikos įrengimuose.

Šios išimtys negalioja įrenginių gretimoms dalims, kurios apgadina mos dėl tokių priežasčių ir jų pagal d) dalį dar nereikėjo atnaujinti;

- e) jeigu už juos turi atsakyti trečiasis asmuo kaip tiekėjas (gaminėjas ar prekybininkas), įmonininkas ar turintis remontuoti pagal užsakymą;
- f) dėl draudėjo, draudėjo įmonės vadovybės arba jai atsakingo vadovo ar darbuotojo tyčios ar nurodymų bei veiksmų pažeidžiančių turto (mašinų ir įrengimų) įprastas eksplatacijos slygas ar naudojimo taisykles;
- g) dėl to, jog žalą padaręs draudėjas ar jo atstovas buvo neblaivus, apsviaigės nuo narkotikų ar kitų svaigiuų medžiagų. Šių taisyklių prasme neblaivumas ar apsviaigimas suprantamas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarką;
- h) dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;
- i) dėl vagystės ar plėšimo, išskyres atvejus, kai įvykis įvyko dėl:
 - (1) vagystės su įsilaužimu – neteisėtas apdrausto turto ar jo dalių pasisavinimas įsilaužiant į saugomo pastato užrakinčių patalpą arba pilnai aptvertą ir saugomą teritoriją; įsilaužimu laikomas fizinius atitvarinių konstrukcijų (pvz. durų, langų, sienos, stogo, tvoros, vartų, ar pan.), ribojančių patekimą į apdrausto turto laikymo vietą, pažeidimas panaudojus įrankius;
 - (2) plėšimo – apdraustų daiktų atėmimas iš draudėjo atstovo naudojus prieš ji prievertą;
 - j) dėl nepaiškinamo objekto dingimo, apgavystės, sukčiavimo ar panašių apgavikiškų veiksmų;
 - k) dėl gaisro, ugnies ar sprogimo, kurie kilo pačiame apdraustame objekte, jei įvykio dieną objeketas buvo senesnis nei 5 metai amžiaus;
 - l) dėl funkinių sutrikimų pašalinimo, jei tie sutrikimai nebuvo sukelti apdraustų daiktų žalos ar nuostolių;
 - m) kai apdraustą objektą vairavo ar su juo dirbo neturintis teisės tai daryti asmuo, t.y. neturintis atitinkamo pažymėjimo, leidimo, licencijos, teisių ar pan.;
 - n) kai apdraustas objektas buvo naudojamas ne pagal tiesioginę paskirtį, kurią jis buvo pagamintas.
- 2. Jeigu nejrodoma, kad nuostoliai atsirado dėl vienos iš 5 paragrafo 1 punkto b) ir c) nurodytų priežasčių, tai pakanka didžiausios tikimybės, kad nuostoliai atsirado dėl vienos iš tų priežasčių.

3. Tik esant atskiram raštiškam susitarimui, draudimo išmokos mokamos už:

- a) nuostolius, susijusius su ypatinga rizika, naudojant įrenginius:
 - hidrotechninėse statybose;
 - vandeningose vietovėse;
 - ant plaukiojančių aikštelių;
 - kasant tunelius ar vykdant kitus požeminius darbus;
- b) praradimus ar sugadinimus dėl apsėmimo ar uždumblėjimo; tačiau šie nuostoliai yra apdrausti, jei daiktai sugadinami ar prarandami transportavimo metu (4 paragrafo 1 a) dalis).

6. Draudiminės apsaugos variantai

Draudėjas gali pasirinkti draudimo variantą. Pasirinktas draudimo variantas pažymimas draudimo liudijime.

6.1 Draudimo variantas „XXL”

Standartinė šiose draudimo taisyklėse apibrėžta draudimo apimtis, išskaitant mašinų vidinius gedimus, t.y. konstrukcijų, medžiagų ar gamybos defektus, dėl apdraustos rizikos (variklių, pavarų, hidraulinės sistemų ir kitų mechanizmų gedimai).

6.2 Draudimo variantas „L”

Draudikas atlygina staiga ir nenumatytais atsiradusius apdrausto objekto nuostolius, išskyrus nuostolius dėl priežasčių, kurios vienareikšmiai išvardintos kaip išimtys. Apdrausti visi pavojai, paveikę draudimo objektą tiesiogiai iš išorės (kasko dengimas), išskyrus:

- a) konstrukcijų, medžiagų ar gamybos defektus;
- b) elektros, elektroninių, hidraulinų dalių, mechaninių ar kitų apdrausto mechanizmo dalių gedimus;
- c) kitus įvykius, kurie 5 paragafe paminėti kaip neapdrausti pavojai.

Tiesioginis poveikis iš išorės – tai stagių ir netikėtas mechaninis poveikis į apdraustojo objekto paviršių.

6.3 Draudimo variantas „M”

Draudimas nuo išvardintų rizikų. Draudžiamaisiais įvykiais laikomi tik tokie įvykiai:

- a) gaisras – ugnis, atsiradusi ne šiam reikalui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;
- b) sprogimas – tai dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Talpa (katilas, vamzdis ar kt.) sprogsta tuomet, kai jos sienos sudraskomos, o dėl to išsilygina slėgių skirtumas talpos viduje ir išorėje. Jeigu talpos viduje sprogių sukelia cheminė reakcija, tai talpai padarytų žalą būtina atlyginti ir tuomet, kai jos sienos nesutrūksta. Nuostoliai dėl subatmosferinio slėgio nėra apdrausti;
- c) žaibo įtrenkimasis – tiesioginis žaibo perėjimas į apdraustą daiktą;
- d) audra – klimato sąlygojamas oro masių judėjimas, esant vėjo stiprumui daugiau kaip 20 m/s;
- e) kruša – ledo gabaliukų krituliai, dažniausiai būdingi šiltajam metų laikui;
- f) vandalizmas – tyčinė trečiųjų asmenų veikla, kurios metu tyčia sugadinamas ar sunaikinamas apdraustas objektas;
- g) vagystė su įsilaužimu – neteisėtas apdrausto turto ar jo dalių pasisavinimas įsilaužiant į saugomo pastato užrakintą patalpą arba pilnai aptvertą ir saugomą teritoriją; įsilaužimu laikomas fizinių atitvarinių konstrukcijų (pvz. durų, langų, sienos, stogo, tvoros, vartų, ar pan.), ribojančių patekimą į apdrausto turto laikymo vietą, pažeidimas panaudojus įrankius;

- h) avarija – apdrausto objekto sugadinimas ar sunaikinimas kelių eismo įvykio pasėkoje arba susidūrimas su kitu savaeigiu arba nejudančiu objektu draudimo vietoje.

Žalos, įvykusios dėl kitų įvykių, kurie nėra išvardinti šio paragrafo 6.3 punkte, nėra apdraustos.

6.4 Draudimo variantas „S”

Draudimas nuo išvardintų rizikų. Draudžiamaisiais įvykiais laikomi tik tokie įvykiai:

- a) gaisras – ugnis, atsiradusi ne šiam reikalui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;
- b) sprogimas – tai dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Talpa (katilas, vamzdis ar kt.) sprogsta tuomet, kai jos sienos sudraskomos, o dėl to išsilygina slėgių skirtumas talpos viduje ir išorėje. Jeigu talpos viduje sprogių sukelia cheminė reakcija, tai talpai padarytų žalą būtina atlyginti ir tuomet, kai jos sienos nesutrūksta. Nuostoliai dėl subatmosferinio slėgio nėra apdrausti;
- c) žaibo įtrenkimasis – tiesioginis žaibo perėjimas į apdraustą daiktą;
- d) audra – klimato sąlygojamas oro masių judėjimas, esant vėjo stiprumui daugiau kaip 20 m/s;
- e) kruša – ledo gabaliukų krituliai, dažniausiai būdingi šiltajam metų laikui;
- f) vagystė su įsilaužimu – neteisėtas apdrausto turto ar jo dalių pasisavinimas įsilaužiant į saugomo pastato užrakintą patalpą arba pilnai aptvertą ir saugomą teritoriją; įsilaužimu laikomas fizinių atitvarinių konstrukcijų (pvz. durų, langų, sienos, stogo, tvoros, vartų, ar pan.), ribojančių patekimą į apdrausto turto laikymo vietą, pažeidimas panaudojus įrankius.“

Žalos, įvykusios dėl kitų įvykių, kurie nėra išvardinti šio paragrafo 6.4 punkte, nėra apdraustos.

7. Draudimo vieta

1. Draudimo apsauga, priklausomai nuo to kaip yra pažymėta draudimo liudijime, galioja tik nurodytoje draudimo vietoje. Draudimo vieta yra draudimo liudijime nurodyta įmonės teritorija arba apdraustojto daikto naudojimo vieta.
2. Draudimo išmoka nemokama už nuostolius, kurie atsiranda už nurodytos teritorijos ribų, taip pat jeigu yra atlyginama pagal vežimo sutartį ar remonto užsakymą.

8. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir terminai

1. Draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visas ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu, t. y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai draudėjas sumoka visq metinę ar pirmą draudimo įmoką, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokēta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytais vėlesnis visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimo terminas.

1.1. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokēta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolet mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visq ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto numatomo draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

1.2. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirma draudimo įmoka privalo būti sumokēta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolet mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visq ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudi-

mo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, apie kuriuos draudimo sutarties šalys nežinojo sudarydamos draudimo sutartį, įvykusiems nuo sutartyje nurodytos draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos iki sutarties įsigaliojimo momento;

1.3. Jei draudėjas sumoka visq ar pirmą draudimo įmoką, praleidęs draudimo sutartyje numatyty įmokos sumokėjimo terminą, tačiau ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, tai neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka privalėjo būti sumokėta sutarties sudarymo dienq, ar sutartyje buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja tik nuo trečios kalendorinės dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, 00 valandų, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykiusiemis draudžiamiesiems įvykiams.

Draudimo apsauga įsigalioja nuo draudimo sutarties įsigaliojimo pradžios, tačiau ne anksčiau, nei apdrausti daiktai paruošti eksplloatuoti pagal jų paskirtį. Tik atskirai susitarus draudikas gali prisiimti atsakomybę už neparuošus eksplloatuoti daiktus.

Daiktas laikomas paruoštu eksplloatuoti, kai užbaigt i jo bandymai ir, jeigu tai numatyta, po bandomojo laikotarpio paruoštas darbui arba kai jis jau naudojamas. Vėliau jo laikinai neeksplloatuojant, draudimo apsauga nenustoja galioji. Ji galioja ir demontavimo bei remonto atvejais, taip pat pervežant daiktą draudimo vietoje.

2. Sutartis sudaroma minimaliam vienerių metų laikotarpiui ir atnaujinama kasmet, jeigu né viena iš draudimo sutarties šalių, likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki draudimo metų pabaigos, nepraneša raštu kitai šaliai apie draudimo sutarties nutraukimą.

3. Laikina draudimo apsauga.

Draudikas atskiru raštu gali suteikti laikiną draudimo apsaugą, kol bus baigtas rizikos vertinimas ir galutinai susitarta dėl draudimo sumos bei įmokos dydžio. Laikina draudimo apsauga suteikiama ne ilgesniam nei 2 mėnesių laikotarpiui ir pasibaigia nuo to momento, kai šalys susitaria dėl draudimo sumos ir įmokos dydžio bei pasirašo draudimo sutartį. Atsitikus draudžiamajam įvykiui laikinos draudimo apsaugos metu, draudimo išmoka apskaičiuojama remiantis šiomis draudimo taisyklėmis, o nesumokėta metinė įmoka yra išskaičiuojama iš draudimo išmokos.

4. Pardavus apdraustą objektą arba pasikeitus apdrausto objekto savininkui, teisés ir pareigos pagal draudimo sutartį pereina naujam objekto savininkui, tačiau su sąlyga, jei apie draudėjo pasikeitimą informuojamas draudikas bei iš esmés nepasikeičia rizikos aplinkybės. Naujasis objekto savininkas privalo raštu pranešti draudikui apie nuosavybės teisés perėjimą per 48h.

9. Apdrausti interesai

1. Draudėjo turtiniai interesai gali būti apdrausti nauja arba rinkos verte (10 paragrafas).

1.1. Nauja vertė – tai pinigų suma, kurios reikėtų tokius pat fizinius ir eksplloatacinius savybių naujam turtui sukurti ar pagaminti.

1.2. Rinkos vertė – tai pinigų suma, už kurią galėtų būti parduotas turtas, turtui patekus į rinką, sudarius tiesioginį komercinį sandorį tarp norinčių turėti parduoti ir norinčių turėti pirkti asmenų, jei abi šalys veiktu dalykiškai, be prievertos ir nesąlygojami kitų sandorių bei interesų.

2. Jei draudimo sumos paskaičiavimo pagrindas yra nauja apdrausto daikto vertė – draudimas nauja verte – dalinių nuostolių atveju draudėjui kompensuojamos turto atstatymo išlaidos nauja verte, neišskaičiuojant daiktą nusidévėjimo.

3. Jei draudimo sumos paskaičiavimo pagrindas yra apdrausto daikto rinkos vertė, dalinių nuostolių atveju draudėjui kompensuoja mos turto atstatymo išlaidos, išskaičiuojant daiktą nusidévėjimą, išskyrus atvejus, kai raštu susitarta kitaip.

4. Draudimo objekto visiško sunaikinimo atveju, draudimo išmoka šio paragrofo 1.1. ir 1.2. atvejais lygi turto likutinei vertei įvykio dienq, iš jos išskaičiavus likusią daiktą likučių vertę.

Likutinė vertė nustatoma išskaičiavus atitinkamą nusidévėjimą (amortizaciją) iš apdraustojo daikto naujos vertės.

10. Draudimo sumų apskaičiavimo tvarka. Draudimo vertė

1. Kiekvieno draudimo sutartyje nurodyto apdraustojo daikto draudimo suma turi atitikti draudimo vertę. Apdraustieji daiktais ir jų draudimo sumos nurodomi draudimo sutartyje. Už draudimo sumos apskaičiavimą atsako draudėjas.

2. Priklasomai nuo apdraustojo daikto gamybos metų ir faktinio nusidévėjimo tikroji draudžiamoto turto draudimo vertė yra:

2.1. jei daikto nusidévėjimas viršija 50% naujos daikto vertės - sutarties sudarymo dienq kaip draudimo suma galioja daikto rinkos vertę.

2.2. jei daikto nusidévėjimas neviršija 50% naujos daikto vertės - sutarties sudarymo dienq kaip draudimo suma galioja pagal įsigijimo kainoraščius apdrausto daikto nauja vertę, išskaitant įsigijimo išlaidas (pvz.: įpakavimo, vežimo, monto, montavimo išlaidas);

a) jeigu apdraustojo daikto kainos kainoraščiuose nebéra, tai vadovaujamas paskutine kainoraščiye nurodyta naujo daikto kaina, išskaitant įsigijimo išlaidas; ši suma padidinama arba sumažinama, priklasomai nuo panašių daiktų kainų kitimo;

b) jei apdraustojo daikto kaina išvis nebuvu nurodyta kainoraščiye, tai vietoje jos galioja naujo daikto pirkimo ar pristatymo kaina, išskaitant įsigijimo išlaidas; ši suma padidinama arba sumažinama, priklasomai nuo panašių daiktų kainų kitimo;

c) jei neįmanoma nustatyti nei kainoraščio kainos, nei pirkimo ar pristatymo kainos, tai galioja išlaidų suma, kuri šiuo metu būty reikalinga norint pagaminti tokios konstrukcijos ir matmenų daiktą.

3. Nustatant draudimo vertę į kainų nuolaidas yra neatsižvelgiamas.

4. Jei draudimo sutarties galiojimo metu keičiasi apdraustų daiktų draudimo vertė, draudėjas, vadovaudamasis šio paragrofo 2.1 ir 2.2 punktais, privalo vertės pasikeitimus suderinti su draudimo suma.

Jei draudimo nauja verte draudimo suma yra mažesnė nei naujo daikto vertė, draudžiamojos įvykio atveju galioja draudimas sumažintomis sumomis (21 paragrafas 4 dalis).

5. Draudimo įmokos dydis apskaičiuojamas pagal draudimo sumą ir pasirinktą riziką. Gali būti taikoma draudimo įmokos tarifo nuolaida arba skaičiuojama papildoma įmoka, atsižvelgiant į draudimo sąlygas.

6. Išmokėjus draudimo išmoką, draudimo sumos nesumažėja.

11. Draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka

Draudimo įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į draudimo sumą, draudimo objektą, pasirinktą riziką ir galiojimo teritoriją.

12. Draudimo rizika ir jos padidėjimas; draudėjo ir draudiko teisés bei pareigos iki sutarties

1. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmés pasikeičia draudimo sutartyje numatyto aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui tuo pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.

2. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką.

3. Jeigu draudėjas neįvykdavo šio paragrofo 1 punkte nustatytos pareigos, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

4. Rizikos padidėjimu vadintami tie atvejai, kai draudėjo veikloje atsiranda nauja draudimo rizika.

5. Apie galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus draudikas privalo informuoti draudėją sudarydamas su juo draudimo sutartį.

13. Draudimo įmokų mokėjimo pagrindai. Atsakomybė dėl mokėjimo terminų pažeidimų bei jų pasekmės

1. Draudimo įmokos mokėjimo pagrindas yra draudiko surašytas oficialus dokumentas – draudimo liudijimas (polis). Draudimo įmoka – tai draudimo sutartyje numatyta privalomas mokėjimas už draudimo apsaugą.
2. Draudimo įmoka, jos mokėjimo terminai ir sąlygos nurodomi draudimo liudijime.
3. Draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą – mokėti metinę draudimo įmoką iš karto arba dalimis. Jeigu draudimo liudijime nėra numatyta kitaip, draudimo įmoka ar jos dalis laikoma sumokėta, kai ji pervedama i draudiko sąskaitą, nurodytą draudimo liudijime.
4. Pasirašės draudimo sutartj, draudėjas privalo sumokėti visą metinę draudimo įmoką arba visą pirmą jos dalį iki sutartyje numatyto draudimo įmokos mokėjimo termino.
5. Kai sutariama mokėti draudimo įmoką dalimis, po pirmosios draudimo įmokos dalies visos kitos įmokos yra laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki draudimo liudijime numatyto mokėjimo termino. Tačiau atidėtos draudimo įmokos turi būti sumokėtos nedelsiant – per 3 kalendorines dienas – jeigu draudėjas uždelsia bent vienos draudimo įmokos dalies mokėjimą arba jei reikia mokėti draudimo išmoką. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, nesumokėtos draudimo įmokos dalys išskaičiuojamos iš draudimo išmokos.
6. Draudimo įmoka ir draudimo suma draudimo liudijime gali būti nurodoma nacionaline ir/ar užsienio valiuta. Draudimo įmokos ir išmokos gali būti mokamos nacionaline ir/ar užsienio valiuta, jeigu tai ne-prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.
7. Draudimo įmoka perskaičiuojama į eurus sutarties sudarymo dienos oficialiu valiutos kursu.
8. Draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės:
 - a) draudimo sutartyje numatytu laiku nesumokėjus visos metinės draudimo įmokos arba visos pirmosios jos dalies, kai draudimo liudijime yra numatytais įmokos mokėjimas dalimis, draudimo sutartis laikoma neįsigaliojusia nuo jos pasirašymo dienos;
 - b) draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas praneša draudėjui raštu, nurodydamas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartis pasibaigs;
 - c) jei draudžiamasis įvykis įvyko tuo metu, kai draudimo sutartis nebuvo įsigaliojusi, draudikas nemoka draudimo išmokos.

14. Dvigubas draudimas ar draudimas padidintomis sumomis

1. Jeigu draudėjas sudarė ar ketina sudaryti kelias tų pačių objektų sutartis nuo tų pačių rizikų, tai jis nedelsdamas (per tris darbo dienas) privalo raštu pranešti draudikui apie kitą draudiką ir nurodyti draudimo sumą. Atsitikus draudžiamajam įvykiui draudimo išmoka mažinama proporcingai draudiko prisiimtai rizikos daliai, kad bendra draudimo išmoka neviršytų bendro žalos dydžio.
2. Draudimas padidintomis sumomis galimas tik siekiant išvengti pinių nuvertėjimo ir tada, kai numatomas apdraudžiamoji objekto vertės padidėjimas, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.
3. Nustačius, kad draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma viršija apdrausto objekto draudimo vertę draudimo sutarties sudarymo dieną, tai sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.
4. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir at-

lyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

5. Jeigu draudimo įmokos mokamos periodiškai ir nustačius, kad draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma viršija apdrausto objekto vertę draudimo sutarties sudarymo dieną ir draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiu.

15. Apdrausti interesai; draudimas kito asmens naudai

1. Apdrausti yra draudėjo turtiniai interesai.
 2. Jeigu draudėjas nėra turto savininkas, tai tuo pačiu yra apdrausti ir savininko turtiniai interesai; 5 paragrafo 1 e) dalis lieka galioti nepakeista.
- Draudimo apsauga lieka galioti ir tuomet, kai draudėjas po draudimo sutarties sudarymo perduoda nuosavybės teisę į apdraustą (-us) objektą (-us) tretiesiems asmenims. Jeigu draudėjas perleidžia apdraustą turtą, neperduodamas nuosavybės teisés į jį, tai to turto valdytojai arba naudotojai įgyja turto valdymo ar panaudojimo laikotarpio visas draudėjo teises ir pareigas, išplaukiančias iš draudimo sutarties.
3. Jeigu draudėjas pardavė daiktą sau pasilikdamas nuosavybės teisę, tai tuo pačiu apdraudžiami ir pirkėjo turtiniai interesai. Tačiau draudikas neatlygina nuostolių, už kuriuos draudėjas prieš pirkėjį atsako kaip tiekėjas (gamintojas ar komersantas) arba yra atsakingas pagal remonto užsakymą.
 4. Jeigu draudėjas perdavė daiktą kitam asmeniui kaip nuomininkui, skolintojui ar saugotojui, tai apdraudžiami ir kitų asmenų turtiniai interesai.

5. Jeigu draudėjas apdraustą daiktą, kurį jis naudoja savo įmonėje arba perduoda kitiems asmenims (4 punktas), pagamino pats, tai draudikas nekompensuoja nuostolių, už kuriuos paprastai įsigyjant daiktą turėtų atlyginti tiekėjas (gamintojas ar komersantas).

6. Jeigu pagal 2 - 4 punktus egzistuoja draudimas kito asmens sąskaita, draudėjas gali, net jeigu jis ir neturi draudimo liudijimo, savo vardu disponuoti kito asmens teisėmis neturint jo sutikimo, ypač reikalauti draudimo išmokėjimo ir perduoti kito asmens teises. Tačiau prieš atlyginant nuostolius draudikas gali reikalauti įrodymų, kad kitas asmuo su tuo sutiko.

Kitas asmuo negali disponuoti savo teisėmis, net jeigu jis ir turi draudimo liudijimą. Tik draudėjui pritarus jis gali reikalauti draudimo išmokos.

16. Draudimo objekto pakeitimas

Jei draudėjas vietoje sutartyje nurodyto daikto gauna kitą techniškai lygiavertį jam, tai po atitinkamo draudėjo pranešimo iki naujos draudimo sutarties sudarymo ar derybų pabaigos galioja laikinas draudimas, tačiau ne ilgiau kaip tris mėnesius. Laikinas draudimas nustoja galiojės, jei, draudikui pareikalavus, iki nustatyti terminų (13 paragrafas) nesumokama įmoka.

Draudžiamojo įvykio atveju draudimo išmoka nustatoma pagal 21 paragrafo nurodymus.

17. Ikisutartinės Draudiko ir Draudėjo teisės ir pareigos

1. Draudiko teisės ir pareigos:
 - a) Draudikas turi teisę reikalauti iš asmens, ketinančio sudaryti mobilių mašinų ir aparatu draudimo sutartj, pateikti reikalingą informaciją apie apdraudžiamą objektą, jeigu ši informacija yra susijusi su draudimo sutartimi.
 - b) Draudikas privalo supažindinti draudėjų su mobilių mašinų ir aparatu draudimo taisyklemis, draudimo įmokų dydžiais ir kita sutarčiai vykdyti reikalinga informacija bei išduoti draudimo liudijimą (polisq) kartu su draudimo rūšies taisyklių kopija.

- c) Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti mobilių mašinų ir aparatu draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.
2. Draudėjo teisés ir pareigos:
- a) pateikti draudikui teisingą informaciją apie apdraudžiamą ar apdraustą turą;
 - b) suteikti draudikui galimybę nevaržomai apžiūrėti draudžiamus ir apdraustus objektus bei vykdyti draudiko nurodymus dėl turto apsaugos pagerinimo, kad būtų sumažinta draudimo rizika;
 - c) pateikti draudikui teisingą informaciją apie sudarytas arba ketinamas sudaryti to paties objekto draudimo sutartis;
 - d) prieš sudarant draudimo sutartį suteikti draudikui visq žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio tikimybei ir galimų nuostolių dydžiui.

18. Draudėjo ir draudiko teisés bei pareigos sutarties galiojimo metu

1. Draudiko pareigos:
- a) įvykus draudžiamajam įvykiui Draudimo įstatyme ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka bei terminais išmokėti draudimo išmoką;
 - b) atlyginti šiose taisyklėse nurodytas gelbėjimo, žalos mažinimo ir kitas išlaidas;
 - c) draudėjui pareikalavus ir apmokėjus, išduoti draudimo liudijimo dublikatą ar kitus draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus;
 - d) neskelbti gautos vykdant draudimo sutartį informacijos apie draudėjį ar kitus asmenis, jų turinę padėtį, išskyrus įstatymų numatytaus atvejus.
2. Draudėjo pareigos:
- a) draudimo sutartyje numatytais terminais mokėti draudimo įmokas;
 - b) įvykus draudžiamajam įvykiui imtis būtinų priemonių turtui gelbėti, laikytis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai buvo gauti;
 - c) pateikti draudimo įmonei jos nustatytą informaciją apie apdraudžiamą ar apdraustą objektą;
 - d) pateikti informaciją apie sudarytas arba ketinamas sudaryti to paties objekto sutartis nuo tų pačių riziku;
 - e) pateikti draudimo įmonei visus su draudžiamuoju įvykiu susijusius dokumentus ir informaciją;
 - f) laikytis visų sutartų saugumo priemonių;
 - g) savo sąskaita imtis visų reikalingų saugumo priemonių ir vykdyti prideramus draudiko pasiūlymus, kad išvengtų nuostolių, bei laikytis įstatymo nuostatų ir gamintojų rekomendacijų;
 - h) nedelsdamas, ne vėliau, kaip per 48h, raštu informuoti draudiką apie rizikos padidėjimą;
 - i) pateikti draudimo įmonei visus su draudžiamuoju įvykiu susijusius dokumentus ir leisti draudikui nevaržomai tirti nuostolių priežastis ir jų dydį;
 - j) raštu per 3 dienas nuo sandorio sudarymo dienos informuoti draudiką jeigu apdraustojo turto nuosavybės teisė pereina kitam asmeniui, o taip pat sudarant sandorį perduoti visq draudimo sutartį naujam turto savininkui.
3. Draudiko teisés:
- a) atsižvelgdamas į naujai atsiradusias aplinkybes, apie kurias raštu informavo draudėjas, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką;
 - b) jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (padidėjus rizikai), draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms;
 - c) jei draudėjas nustatytu laiku (nurodytu §18 punkte 2h) nepraneša apie draudimo rizikos padidėjimą, tai draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų ne-

- padengia gautos įmokos, išskyrus tuos atvejus, kai išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą;
- d) prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę apžiūrėti draudžiamą turą, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

19. Draudėjo pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui

1. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo:
- a) nedelsdamas, per vieną darbo dieną, raštu informuoti draudiką apie įvykį;
 - b) pagal galimybę stengtis išvengti ar sumažinti nuostolius bei laikytis draudiko nurodymų; draudikas, esant galimybei, turi teikti tokius nurodymus;
 - c) draudikui pareikalavus, leisti jam atlikti bet kuriuos įmanomus nuostolių priežasčių, jų dydžio nustatymo tyrimus; suteikti, prireikus ir raštu, visq su įvykiu susijusią informaciją bei reikalingus įrodymus;
 - d) nevykdyti jokios veiklos draudimo įvykio vietoje kol ją apžiūrės draudikas, nebent:
 - būtina įsikišti dėl įmonės funkcinavimo ar saugumo sumetimų;
 - įsikišimas gali sumažinti nuostolių dydį;
 - draudikas tam pritarė;
 - apžiūrėjimas nebuvo atliktas nedelsiant, mažiausiai per tris darbo dienas po pirmųjų nuostolių atsiradimo.
 - e) Vagystės ar autoavarijos atveju nedelsiant informuoti policiją apie įvykį, o apie gaisrą ar sprogimą priešgaisrinės saugos tarnybą.

Tačiau opgadintas dalis draudėjas privalo išsaugoti kol jas apžiūrės draudikas, net jeigu dėl šiame skyriuje nurodytų priežasčių nebuvo galima palikti nepakeistos draudžiamojo įvykio vietas.

2. Draudėjas, įvykus draudžiamajam įvykiui, privalo laikytis draudiko nurodymų ir veikti siekdamas sumažinti žalą ar stengtis jos išvengti. Jeigu draudėjas sėmoneigai nevykdo šios pareigos, tai draudikas turi teisę neatlyginti tos žalos dalies, kuri atsirado dėl pareigų nevykdymo.

3. Jeigu trečiasis asmuo pagal 5 paragrafo punktą 1 e) paneigia savo atsakomybę, tai draudikas vis tiek moka draudimo išmokas. Jei išmokėjus draudimo išmoką paaiškėja, kad už šiuos nuostolius atsako trečiasis asmuo, nors jis su tuo ir nesutinka, draudimo išmokos draudėjui išlieka.

Draudėjas, vadovaudamas draudiko nurodymais bei pastarojo sąskaita, privalo neteisminiu arba teisminių būdu pareikšti pretenzijas.

Jei trečiasis asmuo atlygina draudėjui nuostolius, tai draudimo išmokos gržinamos draudikui.

20. Žalos nustatymo tvarka

1. Gavęs pranešimą apie draudžiamajį įvykį, draudikas arba jo įgaliotas atstovas, jei yra būtinybė, nedelsdamas (vėliausiai per tris darbo dienas) atvyksta į draudimo vietą ir kartu su draudėju arba jo įgaliotu atstovu nustato žalos priežastį ir dydį.

2. Draudėjas ir draudikas gali susitarti, kad draudžiamojos įvykio atveju nuostolių dydį bei priežastį nustatyti ekspertai.

Atskirai susitarus ekspertizės metu gali būti išnagrinėtos kitos faktinės prialaidos, susijusios su nuostolių atlyginimo pretenzijomis bei draudimo išmokos dydžiu.

Draudėjas taip pat gali ir vienašališkai reikalauti ekspertų dalyvavimo.

3. Ekspertų veiksmais laikoma:

- a) kiekviena šalis raštu nurodo savo ekspertą. Nurodžiusi savo, ji gali raštu reikalauti skirti antrąjį. Jeigu, gavusi šį reikalavimą antrąjį šalis per dvi savaites nepaskiria savo, tai reikalaujanti šalis jo skyrimo teisę gali perleisti ekspertinei organizacijai, kuriai priklauso pirmasis ekspertas. Pateikiant reikalavimą nurodoma ši aplinkybė;

- b) abu ekspertai, prieš pradėdami tirti jvykio vietą, skiria (nurodami raštu) trečiąjį ekspertą vyriausiuoju arbitru. Jeigu jie nesustaria dėl vyriausiojo arbitro skyrimo, tai, pateikus vienai iš šalių reikalavimą raštu, vyriausiasis arbitras skiriama ekspertinės organizacijos;
- c) draudikas ar draudėjas negali ekspertais skirti asmenų, esančių draudėjo ar draudiko konkurentais arba turinčių su jais ilgalaikių verslo ryšių, be to, asmenų, dirbančių su konkurentais ar verslo partneriais arba kitaip su jais susijusių.

Tai galioja ir skiriant vyriausiąjį ekspertą.

4. Ekspertų išvadose turi būti nurodyta:

- a) kas ir kiek sunaikinta ar apgadinta;
- b) atstatymo išlaidos (22 paragrafo 2 punktas);
- c) likutinė vertė (21 paragrafo 3 punkto 2 dalis);
- d) išlikusių medžiagų (22 paragrafo 1 ir 10 punktai) ar likučių (22 paragrafo 8 punktas) vertė;
- e) tiesioginės ir papildomos išlaidos;
- f) susidariusios išlaidos, kurios apdraustos pagal 3 paragrafo 5 punktą;
- g) kitokio pobūdžio su žala susijusio tyrimo išvados.

5. Savo išvadas ekspertai perduoda abiem šalims vienu metu. Jei jos skirtinges, tai draudikas nedelsdamas perduoda jas vyriausiam ekspertui. Pastarasis priima sprendimus gincytiniais klausimais dėl ekspertų išvadų ir perduoda savo sprendimą kartu abiem šalims.

6. Kiekviena šalis apmoka savo nurodyto eksperto išlaidas. Išlaidas už vyriausiojo eksperto paslaugas apmoka šalys per pusę.

7. Jei nejrodoma, kad ekspertų ar arbitrų išvados aiškiai neatitinka tikrovės, tai jos yra abiem šalims įpareigojančios.

8. Ekspertizė neatleidžia draudėjo nuo jo pareigų, nustatytų šių taisykių 19 paragrafo 1 punkte.

21. Draudimo išmokos dydis; draudimas sumažintomis sumomis

1. Jei draudimo suma yra nauja vertė (10 paragrafo 2.2 punktas):

- 1.1. už dalinius nuostolius atlyginama atitinkamai pagal 22 paragrafo 1, 2, 4 - 7 ir 9 punktus;
- 1.2. už visišką sunaikinimą - pagal 22 paragrafo 8 punkto 1 pastaiptę ir 9 punktą.

2. Jei draudimo suma yra rinkos vertė (10 paragrafo 2.1 punktas):

- 2.1. už dalinius nuostolius atlyginama atitinkamai pagal 22 paragrafo 2, 4 - 7, 9 ir 10 punktus;
- 2.2. už visišką sunaikinimą - pagal 22 paragrafo 8 punkto 1 pastaiptę ir 9 punktą.

3. Daliniai nuostoliai yra tokie, kai atstatymo išlaidos (žr. 22 paragrafo 2 punktą), išskaitant senų medžiagų (likučių) vertę, neviršija apdraustojo daikto likutinės vertės draudžiamojo jvykio dieną. Jei atstatymo išlaidos yra didesnės nei likutinė vertė, tai apdraustasis daiktas laikomas visiškai sunaikintu.

Likutinė vertė nustatoma išskaičiavus atitinkamą nusidėvėjimą (amortizaciją) iš apdraustojo daikto naujos vertės (žr. 10 paragrafo 2 punkto 2.2).

4. Jeigu draudžiamojo jvykio atveju apdraustojo daikto draudimo suma mažesnė nei nustatyta tuo metu draudimo vertė (draudimas sumažintomis sumomis), tai kompensuojama tik dalis pagal 22 paragrafo nustatyto sumos, proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykui.

5. Daiktai, kurie apdrausti skirtinges draudimo sutarties pozicijomis, vienu vienetu nelaikomi net ir tada, kai jie ekonomiškai vienas su kitu susiję.

6. Draudikas neišmoka draudimo išmoką už draudėjo finansinius nuostolius, ypač sutarties nevykdymo baudų, žalos atlyginimų tretiesiems asmenims, išlaidų atsarginiams prietaisams ir nuostolių dėl jenygino nenaudojimo.

22. Draudimo išmokų skaičiavimo tvarka

1. Jei draudimo suma yra nauja vertė (10 paragrafo 2.2. punktas), dalinių nuostolių atveju kompensuojamos atstatymo išlaidos, atskaičius likusių medžiagų vertę.

2. Atstatymo išlaidos yra tos, kurios būtinės ankstesnei paruošto eksplloatuoti daikto būklei atstatyti, būtent:

- a) išlaidos už atsargines dalis ir medžiagas, reikalingas remontui atlikti, už dalis pagal 3 paragrafo 3 punkto c) ir d) dalis, tačiau atskaičiavus vertės padidėjimą dėl kokybės pagerinimo, ir tik tuomet, kai atstatant daiką dalys buvo sugadintos ar sunaikintos ir todėl turi būti atnaujintos;
- b) atlyginimų ir su jais susijusios išlaidos, tai pat atlyginimo piedai ir papildomos išlaidos dėl tarifinių priedų už viršvalandžius bei dėl darbo sekmadieniais, naktimis ir švenčių dienomis;
- c) demontavimo ir surinkimo išlaidos;
- d) atsarginių dalių ir medžiagų reikalingų remontui atlikti transportavimo išlaidos, išskaitant galimas papildomas išlaidas dėl skubaus pervežimo;
- e) išlaidos, reikalingos duomenims iš naujo gauti (3 paragrafo 2 punkto d) dalį);
- f) apdraustojo daikto valymo, tvarkymo, reikalui esant – jo dalių nukenksminimo išlaidos, taip pat dalių sunaikinimo, jų sandėliavimo ir išvežimo į artimiausią pritaikytą svartyną išlaidos, tačiau neįtraukiamos išlaidos, už kurias atsako tiekėjas ar pardavėjas;
- g) kitos atstatyti reikalingos išlaidos, tačiau ne šio paragrafo 3 ir 4 punktais išvardintosios.

3. Jeigu pagal 3 paragrafo 5 punkto nuo a) iki d) dalis yra apdraustos tvarkymo ir atliekų pašalinimo, grunto nukenksminimo, judėjimo ir apsaugos išlaidos, taip pat išlaidos pervežant oro transportu, tai draudikas moka draudimo išmoką, viršijančią sumą pagal 2 punktą.

4. Atstatymo išlaidos nėra:

- a) einamojo remonto ar kitos panašaus pobūdžio išlaidos, kurios nepriklausomai nuo draudžiamojo jvykio vis tiek būtų reikalingos;
- b) papildomos išlaidos dėl pakeitimų ir pagerinimų, kurie nesusiję su atstatymu po draudžiamojo jvykio;
- c) išlaidos dėl atstatymo savo jégomis, jeigu šios išlaidos nebūtų susidariusios atstatant kitomis jégomis;
- d) negautas pelnas, kai atstatoma savo jégomis;
- e) papildomos išlaidos dėl pagalbinio ar laikino atstatymo;
- f) išlaidos darbams, kurie, nors ir būtini, tačiau atliekami ne apdraustajam daikui atkurti.

5. Atsiradus 3 paragrafo 4 punkte paminėtų įrenginių dalių, taip pat vidas degimo variklių, akumulatorių baterijų ar vamzdžių nuostoliams, iš atstatymo išlaidų išskaičiuojama suma, kurios dydis nustatomas pagal šių dalių vertę prieš pat atsitinkant draudžiamajam jvykiui. Pažeidus cilindrų blokus, cilindrų idéklus, stūmoklius, jų žiedus vožtuviniuose varikliuose jis sudaro 10 % per metus, tačiau ne daugiau kaip 50 %, transporteriams - taip pat 10 %, tačiau pradedant nuo šeštų eksplatacijos metų tik 5 % per metus.

6. Jeigu pažeistos dalys yra keičiamos, nors ir galima jas remontuoti nepažeidžiant saugios ekspluatacijos taisyklių, tai draudikas atlygina išlaidas, kurios būtų reikalingos sugadintiems daiktams remontuoti, tačiau ne didesnes kaip su keitimu susijusias išlaidas.

7. Jeigu pakeičiamas konstrukcinis vienetas, pvz. variklis, pavarų déžė arba kitas struktūrinis elementas, tai Jame kartu su apgadintomis beveik visais atvejais yra ir neapgadintų dalių. Tokiu atveju draudimo išmoka mažėja pagal nepažeistų dalių vertę. Tačiau jų neatsižvelgiama, kai išlaidos, kurios būtų reikalingos apgadintoms dalims remontuoti, viršija konstrukcijos vieneto pakeitimo išlaidas.

8. Draudimo objekto visiško sunaikinimo atveju draudimo išmoka lygi likutinei vertei (21 paragrafo 3 punkto 2 dalis), iš jos išskaičiavus likusių daikų likučių vertę.

Jeigu pagal 3 paragrafo 5 punkto nuo a) iki c) dalis yra apdraustos tvar-kymo ir atliekų pašalinimo, grunto nukenksminimo, judėjimo irapsau-gos išlaidos, tai draudikas pagal pirmos rizikos draudimą moka drau-dimo išmoką viršijančią sumą, nurodytają šio punkto pirmoje dalyje.

9. Iš nustatyto draudimo išmokos sumos kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju išskaičiuojama sutarto dydžio išskaita (franžizė).

Išskaita išskaičiuojama kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju, jeigu yra keli tarpusavyje nesusiję draudžiamieji įvykiai. Tačiau jei nuostoliai, susiję su apdraustuoju daiktu, susidaro dėl tos pačios priežasties, tai išskaita išskaičiuojama tik vieną kartą.

Išskaita gali būti išreikšta absoliučiu skaičiumi ir/arba procentais nuo žalos dydžio.

Kai procentais išreikšta išskaita yra mažesnė nei absoliučiu skaičiumi kitoms žaloms sutartyje nurodyta išskaita, tai tuomet taikoma absoliu-čiu skaičiumi išreikšta išskaita.

Jei vieno draudžiamojo įvykio atveju yra apgadinama daugiau nei vienas draudimo liudijimu apdraustų daiktų, tokiu atveju išskaičiuojama tik viena didžiausia pažeistiems daiktams taikytina išskaita.

10. Jei draudimo suma yra rinkos vertė (10 paragrafo 2.1. punktas), dalinių nuostolių atveju po draudžiamojo įvykio pažeistas devētas dalis keičiant naujomis dalimis, atskaičiuojamas jų nusidévėjimas, išskyru atvejus, kai raštu susitarsta kitaip. Visais išmokų atvejais atskaičiuoja likusių medžiagų ar dalių vertė.

11. Draudikas gali pasirinkti žalos draudėjui atlyginimo būdą. Drau-dikas gali išmokėti draudimo išmoką arba pateikti draudėjui tos pačios vertės ir apimties daiktą.

23. Draudimo išmokos mokėjimo terminai

1. Draudimo išmoka turi būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįs-tą informaciją, svarbią ir būtingą nustatyti draudžiamojo įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui. Mokant drau-dimo išmoką, išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo jmokos.

2. Jei draudimo išmoka nėra išmokama per 30 dienų, draudikas pri-valo raštu išsamiai informuoti draudėją arba naudos gavėjų apie drau-džiamojo įvykio tyrimo eigą.

3. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą, jeigu yra pradėtas ikitieiminis tyrimas ar teismo procesas dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju įvykiu arba įtariama tyčinis turto sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas.

4. Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutar-a dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčiamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitempią ilgiau kaip 3 mėnesius.

5. Mokėjimų terminai, numatyti šio paragrafo 1 punkte gali būti su-stabdomi iki tol, kol nebus dėl draudėjo kaltės apskaičiuota arba nusta-tyta draudimo išmoka.

6. Tik su draudiko pritarimu nuostolių kompensavimo pretenzijos prieš išmokėjimo terminą gali būti perleistos kitam asmeniui.

24. Draudimo išmokos sumažinimas ir jos nemokėjimo pagrindai

Draudikas turi teisę sumažinti arba atsisakyti išmokėti draudimo išmo-ką:

- a) jeigu draudžiamasis įvykis atsitiko dėl draudėjo ar naudos gavėjo tyčios, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinoji gintis, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);
- b) jeigu draudėjas bando suklaidinti draudiką klastodamas faktus, kurie turi įtakos draudimo išmokos pagrindui ir dydžiui nustatyti;

- c) jei draudėjas gavo visą ar dalinį žalos atlyginimą iš trečiojo as-mens, kaldo dėl padarytos apdrausto turto žalos;
- d) jei žala atsirado dėl to, kad draudėjas sėmoningai nesiémė jam prieinamų protinę priemonių šiai žalai sumažinti.

25. Sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos.

Pranešimų pateikimo forma

1. Visi sutarties papildymai atliekami pridedant prie jos atitinkamus piedus. Piedas įsigalioja nuo tame nurodytos datos ir pasirašius jį draudikui ir draudėjui bei sumokėjus papildomą draudimo jmoką.

2. Visi draudėjo ir draudiko pranešimai bei paaškinimai, minimi šio-se draudimo taisykлe, pateikiami raštu.

3. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį apie tai raštiškai įspėdama draudiką ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki numatyto su-tarties nutraukimo dienos.

4. Kai sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, tai draudėjui grži-nama draudimo jmoka už likusį jos galiojimo laiką, išskaičiavus su-tarties sudarymo ir vykdymo išlaidas iki 30% nuo draudimo jmokos bei pagal tą sutartį mokétas sumas.

5. Sutarties šalys, kai joms tapo žinoma apie draudimo sutarties pažeidimus, turi teisę ją nutraukti:

- a) kai sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudimo jmonei (nustačius jos kaltę) pažeidus jos sąlygas, draudėjui grži-nama draudimo jmoka už likusį sutarties galiojimo laiką;
- b) kai sutartis nutraukiama draudimo jmonei reikalavimu draudė-jui (nustačius jo kaltę) pažeidus jos esmines sąlygas, draudėjui draudimo jmoka negržinama.

26. Sutarties nutrūkimas ir negaliojimas

1. Sutartis nutrūksta:

- a) draudėjui nesumokėjus draudimo jmokos ar jos dalies per 30 die-nų nuo draudiko pranešimo apie draudimo jmokos ar jos dalies nesumokėjimą išsiuntimo dienos kaip nurodyta 13 paragrafo 8 punkto b) dalyje.

2. Sutartis negalioja, jeigu:

- a) ji sudaryta po draudžiamojo įvykio, išskyrus atvejus, jog drau-dimas taikomas ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo;
- b) yra kiti sandorių negaliojimo pagrindai, nustatyti Lietuvos Res-publikos Civiliniame kodekse.

3. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad drau-dėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo su-tartį negaliojančią, išskyrus atvejus, kai nuslėptos aplinkybės išnyko iki draudžiamovo įvykio ar neturėjo jam įtakos.

4. Sutartis, sudaryta apgaulés būdu, ir po draudžiamojo įvykio gali būti teismine tvarka pripažystama negaliojančia.

27. Atsakomybė už draudimo taisyklių pažeidimus

1. Sutarties šalys, pažeidusios draudimo sutarties sąlygas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

2. Draudėjas ar draudimo jmonei laikomi pažeidusiais sutarties są-lygas tik nustačius jų kaltę.

3. Draudėjas laikomas atsakingu už sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, išplaukiančias iš sutarties vykdymo, pažeidžia asmenys, susiję darbo santykiais su draudėju ar veikiantys kaip drau-dėjo atstovai.

28. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

1. Ginčai, kylantys dėl sutarties, sprendžiami derybomis. Jeigu nepavyksta susitarti, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose.
2. Visais šiose taisyklėse ir sutartyse nesureguliuotais atvejais tai- komos Draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos.

29. Agentų įgaliojimai

Draudiko agentas tik tuomet įgaliotas priimti draudėjo parodymus ir pareiškimus, jeigu jis tarpininkauja sudarant draudimo sutartį arba ją kuruoja.

30. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas

1. Draudikas, katinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartis kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti dviejuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėjį. Dienraščių ir rašytinės informacijos skelbimuose draudikas privalo draudėjui nurodyti laikotarpį (ne trumpesnį kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti draudikui savo prieštaravimą raštu dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.
2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo laikotarpiniui, draudikas privalo kreiptis į Priežiūros instituciją dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išdavimo.
3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavęs Priežiūros institucijos leidimą.
4. Priežiūros institucijos leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informacinių pranešimų.“
5. Jeigu draudėjas raštu pateikia prieštaravimą dėl draudiko ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam arba kitiems draudikams, tai draudimo sutartis nutraukiamama anksčiau laiko. Draudikas prieš 30 kalendorinių dienų praneša draudėjui apie tai raštu. Draudėjui gražinama įmoka už likusį sutarties galiojimo laikotarpį.

31. Baigiamoji pastaba

Jei draudimo sąlygose nėra nieko, prieštaraujančio teisiniams aktams, tai galioja draudimo sąlygos.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis

Priedas Nr. 1 Prie mobilių mašinų ir aparatų kasko draudimo taisyklių Nr. 16

Nusidėvėjimo normos

Kaip apdrausto objekto draudimo suma yra rinkos vertė, dalinių nuostolių atveju po draudžiamojį įvykio pažeistas dėvėtas dalis keičiant naujomis dalimis, atskaičiuojama tokis dalij nusidėvėjimas:

Apdrausto objekto senumas metais	Atskaičiuojamas dalij nusidėvėjimas, %
<1	0
1	0
2	5
3	10
4	15
5	20
6	25
7	30
8	35
9	40
10	45
11	50
12	55
13	60
14	65
15	70
>15	75

Papildoma sąlyga Nr. 3 Padangų draudimo sąlygos

Draudimo liudijime nurodžius apie šios papildomos sąlygos galiojimą, draudikas atlygins draudėjui nuostolius kai dėl draudžiamojos įvykio sugadinama ar sunaikinama vien tik apdrausto objekto padanga, neapgadintus kitus apdrausto objekto dalis, tačiau tik tuomet jei:

- tokia padanga buvo tinkama normaliai apdrausto objekto eksplotacijai, t.y. padanga nebuvó pažeista ir jos nusidėvėjimas neviršijo leistino dydžio;
- padanga sugadinama ar sunaikinama pirmą kartą per draudimo laikotarpį.

Jei pagal vieną draudimo liudijimą apdrausti keli draudimo objektai, ši sąlyga taikoma kiekvienam apdraustam objektui atskirai.

Nuostolius dėl padangų sugadinimo ar sunaikinimo draudikas atlygina padangos likutine verte buvusia prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui, t.y. atskaičiavus padangos nusidėvėjimą. Padangų nusidėvėjimo laipsnis nustatomas pagal galiojančią kelių transporto priemonių vertés nustatymo tvarkos ir kelių transporto priemonių vertinimo instrukciją.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis

Papildoma sąlyga Nr. 1 Paprastos vagystės draudimo sąlygos

Draudimo liudijime nurodžius apie šios papildomos sąlygos galiojimą, draudikas atlygins draudėjui nuostolius dėl viso apdrausto objekto vagystės iš neaptvertos ir nesaugomos teritorijos, tačiau tik tuomet, jei:

- apdraustame objekte buvo sumontuota veikianti radiolokacinė arba polydovinė (GPS) sekimo sistema, su apdrausto objekto buvimo vietas nustatymo funkcija;
- sekimo sistema buvo tinkamai funkcionuojanti vagystės metu;
- apdraustas objeketas buvo paliktas tinkamai užrakintas, uždarytasis langais, ir kitaip draudimo objekte esančiomis priemonėmis apsaugotas nuo vagystės.

Šios papildomos sąlygos taikomos tik viso objekto vagystės atveju ir negalioja apdrausto objekto dalij vagystės atveju.

Papildoma sąlyga Nr. 2 Stiklų draudimo sąlygos

Draudimo liudijime nurodžius apie šios papildomos sąlygos galiojimą, draudikas ir draudėjas susitaria, kad kai draudžiamojos įvykio atveju sugadinamas ar sunaikinamas vien tik apdrausto objekto stiklas, draudimo išmoka néra mažinama draudimo liudijime numatytos išskaitos suma, tačiau tik tuomet kai:

- stiklas sugadinamas ar sunaikinamas pirmą kartą per draudimo laikotarpį;
- draudėjas pateikia draudikui apdrausto objekto stiklo remonto apmokėjimo dokumentus.

Jei pagal vieną draudimo liudijimą apdrausti keli draudimo objektai, ši sąlyga taikoma kiekvienam apdraustam objektui atskirai.

Stiklai – tai mobilios mašinos kėbulo, išorinių veidrodžių ar žibintų stiklai.